2026-11-20

Intravenös antibiotika behandling i hemmet (OPAT)

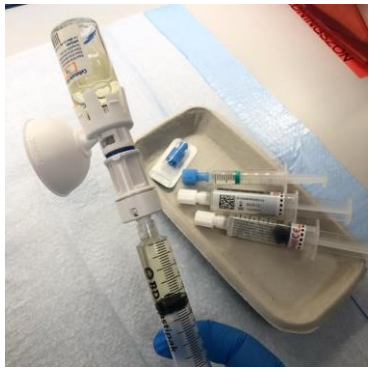

VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN
NU-SJUKVÅRDEN

OPAT = Outpatient Parenteral Antimicrobial Therapy = intravenös antibiotikabehanlding i hemmet

OPAT kan ges som:

- Intermittent antibiotika 1-4 ggr/dygn

- Elastomerisk 24 h pump (”antibiotikapump”)

(IPAT = Inpatient Parenteral Antimicrobial Therapy = intravenös antibiotikabehandling på sjukhus)

OPAT-projekt i NU-sjukvården

- Ht-24 uppstart av projekt: skapa en struktur för hur patienter, som inte har kommunal sjukvård, kan ges antibiotika iv i hemmet med elastomerisk pump. I projektet ingick repr. från inf, ort, kir, farmaceut, vårdhygien, ekonom och UPS (utvecklings-och patientsamordnare).
- Startade upp i liten skala på infektionskliniken.
- Hittills 7 patienter, varav 2 som fått hjälp av KPV (Uddevalla, Trollhättan). 208 vårddygn.

Varför poliklinisk iv antibiotika?

Patienten kan skrivas ut från sjukhuset.

- Kan möjliggöra ökad livskvalitet för patienter och anhöriga.
- Kan minska risk för komplikationer (proppar, frakturer) och vårdrelaterade infektioner.
- Optimering av slutenvårdens resurser.

Minskad inläggning/vårdtid på sjukhus.

- Behandla patienter med multiresistenta bakterier där peroral behandling inte är ett möjligt alternativ.
- Möjlighet att direkt behandla i hemmet el på boende.

OPAT för vem?

Stabil och förbättrad patient som inte är i behov av slutenvård.

Individuell bedömning i varje enskilt fall

Behov av infart, oftast PICC-line vid långtidsbehandling

OPAT för vem?

Pneumoni, rosfeber

Komplicerade infektion med behov av långvarig iv AB-behandling ex protesinfektion, graftinfektion, hjärtklaffsinfektion

Resistenta bakterier där det inte finns något po antibiotika alternativ

Exklusionskriterier för elastomerisk pump

- Konfusion
- Demens
- Grav njur eller leversvikt
- Pågående iv missbruk
- Hög utomhustemperatur (30 grader)

Elastomerisk pump

Pumpen drivs av det tryck som skapas när pumpen fylls med lösning

Antibiotika som kan ges med elastomerisk pump som 24 h infusion

Måste finnas tillförlitliga stabilitets- och hållbarhetsdata

Bensyl-PC

Cloxacillin

Pip/Taz

} 21 dgr hållbarhet i kyl

(Vankomycin – koncentrations bestämningar krävs)

Beställs via Extemporetillverkning Östra

Påfyllningsport.
Flödesregulator som bestämmer infusionens hastighet.
Knickfri slang som förhindrar att infusionen avbryts om slangen böjs, kläms ihop eller viks.
Blå skyddspropp som stoppar flödet i slangen. Skyddsproppen tas bort när pumpen ska kopplas till kateter/port.
Ballong fylld med det läkemedel du har ordinerats.
Linjer som hjälper dig följa infusionsförloppet.
Skyddande plasthölje som förhindrar att ballongen kläms ihop eller skadas. Höljet är genomskinligt så du kan se hur ballongen krymper under infusionens gång.
Endast för engångsbruk.

Elastomerisk pump – hur fungerar det?

Infarter som kan användas: PVK, CVK, piccline, midline. Infarten ska INTE sitta i armvecket (risk för infusionsstopp)!

Förvaras i kylskåp och tas fram minst 12 min innan påkoppling.

Spolning av infart med NaCl (enl. vårdhandboken).

Vid uppstart av behandling ges först en intermittent antibiotika dos sedan kopplas pumpen inom 1-2h. Infusionen påbörjas när den blå proppen avlägsnas. Spara den blå proppen.

Byte av pump görs efter 24 h. Viss volym finns kvar i pumpen.

- Det är viktigt att flödesregulatorn tejpas mot huden då det är denna som reglerar infusionshastigheten.
- Pumpen ska sitta i samma höjd som infarten. Reglerbar väska finns som man kan förvara pumpen i. Är pumpen placerad lägre går infusionen långsammare.
- Infusionen stoppas automatiskt när ballongen är tömd.
- Pumpen innehåller ca 240 ml, infusionshastighet ca 10 ml/h

Oretad piccline

Infekterad CVK

- Viktigt att inspektera infart dagligen! Observera rodnad, svullnad mm
- Vid feber, fossa eller försämring av infektionen kontaktas ansvarig enhet.

Delregional rutin: intravenös behandling med antibiotika för patienter i kommunal primärvård.

- Behandlingsansvar och uppföljning: av den enhet som initierat behandlingen
- Beställning av pumpar: Extemporetillverkning Östra.
- Material för omläggning av infart, samt NaCl för spolning ska skickas med.

Film Baxter elastomeric pump

[Best-practices-Baxter-elastomeric-pumps_SE-MD16-210007 (brightcove.net)]

Vid frågor om elastomerisk pump:

Margareta.reidun.larsson@vgregion.se

VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN
NU-SJUKVÅRDEN